

Beantwoording vragen begroting 2024

6Nr.	Fractie	Bladzijde-nr. (met vermelding van onderwerp)	Vraag	Reactie/Antwoord Gedeputeerde Staten
2024-01	BBB	Algemeen Er wordt veel subsidie verstrekt.	Hoe worden doelen voor organisaties die subsidie krijgen opgesteld? Hoe worden deze doelen gecontroleerd?	De provincie verstrekt inderdaad veel subsidies. Naast het zelf verstrekken van opdrachten is subsidie een van de instrumenten van een overheid om zijn beleidsdoelstellingen te bereiken. Bij elke verleende subsidie worden prestatieafspraken vastgelegd, deze zijn gebaseerd op de subsidieaanvraag i.c.m. het inhoudelijk beleid op basis waarvan de subsidie wordt verleend. Over deze prestatieafspraken wordt na afloop van de subsidieperiode verantwoording afgelegd.
2024-02	PvdA-GroenLinks	Bladzijde 12 NPW, acties flankerend landbouwbeleid en Grenspark Groot Saeftinghe	Op 22 juli 2022 is er een motie van GroenLinks aangenomen om in overleg met het Rijk te bezien of het Frans Model van toepassing kan worden op het verkrijgen van gronden in met name Zeeuws-Vlaanderen nu daar veel grond terecht komt in handen van Belgische boeren hetgeen het tijdig realiseren van opgaven voor Zeeland lastiger maakt. Het Frans model biedt overheden 1e keus. Wat is de stand van zaken?	Zoals eerder is meegedeeld is mede naar aanleiding van de Nota Grondbeleid (vastgesteld oktober 2022) een onderzoek ingesteld naar de (on)mogelijkheden met betrekking tot de rol van de overheid op het interveniëren op de grondmarkt. Hierbij zullen we ook het Franse model (SAFER) betrekken. Momenteel zit het onderzoek in de afrondende fase. Zodra de resultaten bekend zijn, stellen wij u hiervan op de hoogte.
2024-03	BBB	Bladzijde 12 Natuurpakket Westerschelde	Wat wordt bedoeld met mobiele streekwinkel? Vernieuwing van de Landbouw?	Het project Vernieuwing Landbouw is een onderdeel van de Regiodeal Zeeuwen Zelf Aanzet, lijn 2: Toekomstbestendig veranderen leefomgeving. Er wordt ingezet op de verdere ontwikkeling van het Grenspark Groot Saeftinghe. Met onder andere de volgende op landbouw georiënteerde pilots en projecten: natuurinclusieve landbouw (project Bruine Kiekendief), het grensoverschrijdend kavelruilen en eigentijds eigendom van grond, het stimuleren van landbouwinnovaties in samenwerking met het innovatiefonds vanuit de Haven van Antwerpen en het bevorderen van (grensoverschrijdende) samenwerking tussen akkerbouwers en veetelers in de regio.

Beantwoording vragen begroting 2024

				Beoogd wordt de leefbaarheid van het landelijk gebied. Het ontwikkelen van een mobiele streekwinkel is een van de initiatieven die een onderdeel vormt van het verder uitwerken van het streekmerk Grenspark Groot Saeftinghe Smaekt. Een initiatief dat wordt opgepakt door de ondernemers van Coöperatie Grenspark Groot Saeftinghe, in samenwerking met het grenspark. Hiervoor is een POP subsidie toegekend. Met de streekwinkel streven de ondernemers er naar om streekproducten in de regio te promoten en gelijk de leefbaarheid te versterken in de dorpen.
2024-04	BBB	Bladzijde 15 Zanddijk	Wie is de project BV die het verder heeft opgepakt vanaf juli 2023?	In de nieuwsbrief Zanddijk van juli 2023 wordt op de BV ingegaan en stelt de directeur zich voor. Nieuwsbrief Zanddijk nr 9-2023 (zeeland.nl) Verder verwijzen wij naar de uitnodiging die gedeputeerde Van der Maas op 13 oktober 2023 heeft gedaan tijdens de Commissie Economie om bij de BV langs te gaan.
2024-05	SGP	Bladzijde 20 Landelijk Gebied en Stikstof	De inzet voor 2024 en verder is opgenomen in het gebiedsprogramma. Het concept daarvan is op 11 juli 2023 vastgesteld door GS. In het eerste kwartaal van 2024 zal het programma definitief worden vastgesteld. Hoe staat het met het gebiedsprogramma aangezien het kabinet gevallen is en het gevraagde geld (€ 1,7 miljard) nog niet lijkt te komen? Graag nadere duiding.	Inmiddels is de planning gewijzigd (zie ook brief van GS van 10 oktober 2023 – zaaknummer 342542), mede door het opschuiven van adviezen van het Rijk, het kennisconsortium en de Ecologische Autoriteit. Het Transitiefonds is controversieel verklaard in de Eerste Kamer, daar is momenteel onduidelijkheid over. Wel kijkt het Ministerie naar financiering van de koplopers. Koplopers zijn onderdelen van de maatregelen, beschreven in het maatregelenpakket (deel III van het gebiedsprogramma). Het hiervoor gevraagde geld moet beschikbaar worden gesteld via de begroting van LNV.
2024-06	PvdA-GroenLinks	Bladzijde 20 Landelijk Gebied en Stikstof, ambitie	Kan GS precies aangeven in hoeverre de twee korte termijndoelen tot en met 2022 (stikstofruimte vrijmaken en nieuw vergunning systeem) daadwerkelijk gerealiseerd zijn? Hoeveel en eventueel waarom wel/niet?	In de periode 2020-2022 is geen ruimte vrijgemaakt in Zeeland, die gebruikt kan worden voor andere doeleinden. Er zijn initiatieven gestart waarmee vergunningen zouden kunnen worden verleend:

Beantwoording vragen begroting 2024

				<ul style="list-style-type: none"> - Het opstellen van een landelijk stikstofregistratie systeem (SSRS) (maart 2020) voor extern salderen. Bij het toekennen van eventuele stikstofruimen zijn beleidsregels opgesteld en wordt vooralsnog alleen ruimte gereserveerd voor woningbouw, MIRT, en later toegevoegd ook de PAS melders. Dat wordt beslist door het Rijk. - Het faciliteren van de formatie van (sectorale) doelenbanken. Hiermee is gestart, maar deze zijn niet gerealiseerd, met name door geen deelname van sectoren.
2024-07	D66	Bladzijde 21	Hoeveel stikstofruimte is er in 2020 - 2022 vrijgemaakt? Wie heeft beslist over de besteding van deze vrijkomende ruimte? Waar is de vrijgekomen ruimte aan besteed?	In de periode 2020-2022 is geen ruimte beschikbaar gekomen die uitgegeven kan worden door het bevoegd gezag.
2024-08	D66	Bladzijde 21	Welk systeem is ontwikkeld waarmee vergunningen kunnen worden verleend voor nationale en regionale projecten die passen bij Zeeland?	In de periode 2020-2022 is hiervoor geen systeem ontwikkeld, met name omdat er niet actief stikstofruimte is vrijgemaakt
2024-09	VVD	Bladzijde 22 Stikstof	Wat houdt de pilot zeescheepvaart in?	Het onderwerp van de pilot is te onderzoeken wat de impact is van zeescheep- en binnenvaart in de stikstofuitstoot en – depositie in relatie tot de havens van Zeeland en Vlaanderen. Daarnaast zal geïnventariseerd worden welke maatregelen en oplossingsrichtingen er zijn om de uitstoot en depositie te verlagen. Ook moet onderzocht worden wat de effecten zijn van de Europese maatregelen voor internationale scheepvaart én wat de gevolgen daarvan zijn voor de Natura 2000-gebieden. De pilot is door de Provincie aangedragen bij het Rijk en het Rijk is trekker. De pilot wordt momenteel nog niet uitgevoerd.
2024-10	BBB	Bladzijde 26 Gebiedsoverleg Zuidwestelijke Delta	Wie worden hiervoor benaderd?	Het gebiedsoverleg Zuidwestelijke Delta vormt een samenwerkingsverband van vertegenwoordigers van rijk (ministeries IenW, LNV en EZK), provincies Zuid-Holland, Noord-Brabant en Zeeland, 20 gemeenten (13 Zeeuwse

Beantwoording vragen begroting 2024

				gemeenten, 6 Brabantse gemeenten en Goeree-Overflakkee) en Evides.
2024-11	PvdA-GroenLinks	Bladzijde 28 Acties ten behoeve van recreatie, toerisme en vrije tijd middels door ontwikkelen marketing	Sinds het stoppen van de VVV wordt er al jarenlang ingezet op een nieuwe marketingstrategie. Wat is de stand van zaken met betrekking tot zo'n Zeeuwse Marketing Organisatie? Is er inmiddels meer duidelijk over de medewerking (ambt, financieel) van de Zeeuwse gemeenten? Hoeveel van hen zetten zich hiervoor eveneens in? Waarom pas realisatie verwacht in 2025-2026?	<p>Door de sector is in de afgelopen periode gewerkt aan het opstellen van een gezamenlijk toekomstbeeld op toerisme: het ambtiedocument Bestemming Zeeland 2030. Ondertussen wordt de toeristische marketing al sinds 2021 tijdelijk uitgevoerd vanuit het provinciehuis via www.zeeland.com.</p> <p>Tegelijkertijd wordt er gewerkt aan het oprichten van een zelfstandige merkorganisatie voor Zeeland onder "toezicht" van een kopgroep bestaande uit vertegenwoordigers van grote werkgevers, VNO-NCW, MKB, Economische Impuls Zeeland, Dockwize, de toeristische sector, onderwijs, wonen, zorg, cultuur, drie gemeenten en de provincie (in onze brief aan PS van 20 december 2022 nummer 106866 hebben wij u hierover geïnformeerd).</p> <p>Inmiddels is een procesmanager aan de slag om te zorgen dat vóór 1 februari 2024 duidelijkheid is of daadwerkelijk kan worden overgegaan tot het oprichten van de Zeeland Merk Organisatie (ZMO).</p>
2024-12	ChristenUnie	Bladzijde 28 Kwaliteitskust: recreatie, toerisme en vrijetijd	<p>In de introductie van dit onderwerp wordt aangegeven dat de recreatiedrukke op enkele plekken een uitdaging vormt met betrekking tot recreatie en toerisme in Zeeland. In de genoemde acties ligt de nadruk op spreiding als middel tegen overlast door toerisme.</p> <p>Is bekend welke problemen inwoners van toeristische Zeeuwse kernen ondervinden door overmatig toerisme?</p> <p>Waar is de keuze om toerisme in tijd en ruimte te spreiden op gebaseerd?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - In het inwonersonderzoek van het Kennis Centrum Kusttoerisme van 2022 is de beleving van de inwoners aangaande recreatie en toerisme beschreven. Hoofdstuk 4 beschrijft de resultaten van dit onderzoek. Zie: https://www.kenniscentrumtoerisme.nl/images/c/ce/Rapportage_inwonersonderzoek_Zeeland_2022_def.pdf - De gemaakte keuzes zijn geformuleerd in het ambtiedocument Bestemming Zeeland 2030 en de daarbij behorende toeristische marketingstrategie. Deze strategie sluit aan bij de Zeeuwse Kustvisie. - Uit navraag bij de HZ/Kenniscentrum Kusttoerisme blijkt dat dit helaas nog niet mogelijk is. Het is namelijk een recent onderzoeksvraagstuk dat, ook in landelijk verband, nog

Beantwoording vragen begroting 2024

			Kunt u de effectiviteit van de spreidingsstrategie als middel tegen de ondervonden problemen onderbouwen met gedegen onderzoek?	verder onderzoek vergt. De gekozen strategie is mede gebaseerd op de landelijk door het NBTC geadviseerde richtlijn vanuit Perspectief 2030. Zie in dit verband: https://www.nbtc.nl/nl/site/bestemming-nederland/perspectief-2030.htm
2024-13	BBB	Bladzijde 31 Woonagenda heeft 6 actielijnen	Welke actielijnen zijn dat?	De 6 actielijnen uit de Zeeuwse Woonagenda richten zich op: <ul style="list-style-type: none"> • gebiedsgerichte aanpak • financiële arrangementen • adaptief programmeren • complementair bouwen • hergebruik lege panden • flexibele schil
2024-14	PvdA-GroenLinks	Bladzijde 34 Milieuprogramma 2023-2027, doelindicatoren	Hoe denkt GS 100% van de waterkwaliteitsdoelen in 2027 te gaan behalen terwijl dat in 2023 en 2024 nog maar 4% hoeft te zijn? Heeft het evt. niet halen van de KRW-doelen in 2027 consequenties (fin/inhoudelijk)?	Gebruik van de indicator “% van de waterlichamen met een goede ecologische kwaliteit” is interprovinciaal overeengekomen. Elk waterlichaam wordt beoordeeld op ca.140 kwaliteitselementen. Hoewel een groot deel van die kwaliteitselementen vaak voldoet, betekent één afwijkende waarde al dat de KRW-doelen niet gehaald zijn. De opgave om in 2027 in elk waterlichaam aan alle afzonderlijke kwaliteitselementen wordt voldaan, is daarom enorm. De 4% geeft aan dat dit voor 2 of 3 wateren mogelijk lukt. We hebben een KRW-dashboard laten maken dat hier wat meer inzicht in biedt: Link KRW-dashboard In 2027 is het vooral van belang dat alle afgesproken maatregelen ook echt zijn uitgevoerd. Als de doelen desondanks niet gehaald worden, moet daar een gedegen onderbouwing voor geleverd worden en moet gekeken worden wat er aanvullend nodig is. Vanuit het ministerie van I&W is in samenwerking met de voorzitters van de stroomgebieden een KRW-impulsprogramma gestart dat tot extra inzet moet leiden. Zie ook deze kamerbrieven: KRW , Impuls en Rli advies

Beantwoording vragen begroting 2024

			De milieubelasting door bedrijven dient onder het niveau van 2006 te zitten/te komen. Blijkbaar zijn hier meetgegevens van. Hoeveel zitten die momenteel boven/onder die lijn?	Genoemde doelindicator is afkomstig uit het oude Milieuprogramma en Omgevingsbalans en had betrekking op het thema lucht. Meetgegevens over uitstoot (emissies) van bedrijven naar de lucht zijn over de gehele lijn gedaald sinds 2006. Uw Staten zijn op 4 juli 2023 per brief geïnformeerd over een aantal onderwerpen op het thema lucht. Als bijlage bij deze brief zat de rapportage "Emissies bedrijven Zeeland, trend voor 2000-2021". Deze bijlage geeft nadere informatie over de uitstoot van bedrijven en geeft een dalende trend weer.
2024-15	D66	Bladzijde 34 Waterkwaliteit oppervlaktewater (Informatiehuis water)	Waarom maar een streefpercentage van 4 procent? Worden er geen doelen gesteld op chemische samenstelling?	Zie ook 2024-14. Ook voor chemische samenstelling zijn doelen gesteld. Zie Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009 - Kenniscentrum InfoMil
2024-16	D66	Bladzijde 35	Voor de begroting 2023 stond € 10.304.000 geraamd voor 'Milieu: goed woon- en werkklimaat', nu € 11.090.000. Waar gaat dit extra geld aan besteed worden? Indien deze extra financiën vooral naar het milieuprogramma gaan: is duidelijk in welke van de 11 thema's uit het milieuprogramma dit geld besteed gaat worden?	U vergelijkt het bedrag van de begroting 2023 (€ 10.304.000) met de begroting 2024 (€ 11.090.000). In de begroting 2024 zijn ook de door uw Staten vastgestelde begrotingswijzigingen 2023 (onder andere voortvloeiend uit de Statenvoorstellen 'najaarsnota 2022' en 'voorjaarsbijstellingen 2023') meegenomen die effecten hebben op 2024. Tevens zijn bedragen geïndexeerd volgens de gebruikelijke systematiek. Aanvullend op indexering zijn de belangrijkste wijzigingen het gevolg van: <ul style="list-style-type: none"> 1) € 500.000 voor Wabo toezicht, aangevuld bij de Najaarsnota 2022 (1e wijziging 2023) 2) € 140.000 voor groene handhaving, tijdelijk extra beschikbaar gesteld (ten opzichte van 2023) tot en met 2024 via de voorjaarsnota 2020. 3) € 101.000 voor SPUK woondeal nieuw in 2024 De bedragen 1 en 2 zijn gerelateerd aan de VTH-taken en niet specifiek aan thema's uit het milieuprogramma.

Beantwoording vragen begroting 2024

2024-17	D66	Bladzijde 35	Voor de begroting 2023 stond € 3.683.000 geraamd voor 'ambtelijke inzet', nu € 2.078.000. Waarom is er € 1,6 miljoen minder begroot?	Bij het inlezen van de capaciteit gegevens vanuit de salarisadministratie is een verkeerde koppeling gebruikt, waardoor de ambtelijke inzet wel volledig is opgenomen in de begroting, maar niet juist over de programma's is verdeeld. In de volgende begrotingswijziging zal deze verdeling van de capaciteit over de programma's worden hersteld. Door deze aanpassing wijzigen de ambtelijke lasten naar het juiste niveau per programma door deze juist over de programma's te verdelen, waarbij het totaal van de ambtelijke kosten dus gelijk blijft.
2024-18	D66	Bladzijde 35	Waarom zijn er geen baten opgenomen voor het onderdeel 'kwaliteitskust: recreatie en vrije tijd'?	Er worden alleen baten begroot bij een doelstelling als er baten verwacht worden die gelabeld zijn aan deze doelstelling. Voorbeelden zijn baten uit een Specifieke Uitkering van het Rijk, uit leges of heffingen. Bij de doelstelling 'Kwaliteitskust: recreatie en vrije tijd' werden zulke baten bij opstellen van de begroting 2024 niet verwacht.
2024-19	PvdA-GroenLinks	Bladzijde 36 Balans in landelijk gebied, biodiversiteit	Instandhouding van soorten en habitats van buitendijkse gebieden, delen van de duinen en het agrarisch gebied scoren matig tot zeer ongunstig. Toch wil GS onderzoeken of het behoud en herstel in Zeeland tot elke prijs gerealiseerd zou moeten worden. Hoe denkt GS dit te gaan doen? De wet- en regelgeving middels onder andere de VHR en HR vanuit de EU zijn hier toch heel helder over? Die kun je toch niet zomaar naast je neerleggen? Graag een toelichting! Wanneer je stelt je wel aan wet- en regelgeving te willen houden, dan kan dit toch nooit de bedoeling zijn?	Het is vanzelfsprekend dat we ons aan de wet- en regelgeving willen houden. Wat we willen onderzoeken is welke onmogelijkheden er zijn in de gestelde doelen en of we hier landelijk het gesprek over kunnen aangaan.
2024-20	BBB	Bladzijde 37 Reguliere taken	Allemaal subsidieverlening natuurbeheer, hoe zit dat met hun leden, hebben die werkelijk zoveel subsidie nodig? Wie zijn hun leden?	Het gaat in dit onderdeel van de begroting over de reguliere taken van de Provincie Zeeland die onder het programma Balans in het Landelijk gebied vallen. De provincies zijn – op grond van het decentralisatieakkoord natuur – volledig

Beantwoording vragen begroting 2024

				<p>verantwoordelijk voor de uitvoering van het natuurbeleid. Een onderdeel hiervan is de beheersubsidie op grond van de Subsidieverordening Natuur- en Landschapsbeheer 2016 (SVNL). Deze subsidie is een bijdrage in de kosten van het natuurbeheer en afhankelijk van het natuurbeheertype (landelijk uniform). De subsidie dekt 84% van de gemiddelde beheerkosten. Er zijn een aantal terreinbeherende organisaties in Zeeland die in aanmerking komen voor beheersubsidie (Staatsbosbeheer, Het Zeeuwse Landschap en Natuurmonumenten), daarnaast zijn er ongeveer 30 particuliere natuureigenaren die beheersubsidie voor hun terreinen ontvangen. Iedereen kan lid worden van de Vereniging Natuurmonumenten of donateur worden van Stichting Het Zeeuwse Landschap, dit staat los van het natuurbeheer dat deze organisaties uitvoeren op grond van de SVNL.</p>
2024-21	BBB	Bladzijde38 Vervreemding van gronden	Wat wordt hiermee bedoeld?	<p>Gronden die de provincie verwerft met als doel de aanleg van het natuurnetwerk Zeeland zullen op termijn worden vervreemd (verkoop). Hiervoor zal een traject worden opgestart. De gronden zullen dan dus onder voorwaarden worden vervreemd, dit gaat via een openbaar traject.</p>
2024-22	BBB	Bladzijde 38 Inzet kavelruilbureau	Is dat alleen mogelijk om natuurnetwerk uit te breiden?	<p>Nee, het kavelruilbureau dient veel meer doelen, onder andere ook agrarische structuurverbetering, infrastructuur, enz.</p>
2024-23	PvdA-GroenLinks	Bladzijde 38 Realisatie Natuurnetwerk	Voorheen liepen we als Zeeland voorop in de realisatie van nieuwe natuur. Inmiddels stagneert die ontwikkeling o.i. Jaar in jaar uit wordt de gemiddeld jaarlijks te realiseren hoeveelheid nieuwe natuur meer (van nog geen 80 hectare per jaar naar nu meer dan 125 hectare). En dat terwijl het laag fruit wel op is. Wanneer is GS voornemens de factor "alleen op vrijwillige basis" los te laten? Waarom wel/niet? En wat zijn de consequenties mochten we	<p>In december 2022 is de Realisatiestrategie Natuurnetwerk Zeeland 2023-2027 vastgesteld. Uitgangspunt hierin is vrijwilligheid van verwerving of bereidheid van grondeigenaren om zelf natuur te realiseren. In de realisatiestrategie is ook aangegeven dat we ervoor kiezen de kwaliteit van het natuurnetwerk hoog te houden. Consequentie hiervan is dat een klein deel van de gronden die noodzakelijk is voor de afronding van het natuurnetwerk en op korte termijn vrijwillig niet verworven kan worden, voor 2027 waarschijnlijk niet</p>

Beantwoording vragen begroting 2024

			totale doel in 2027 niet halen? Tot vorig jaar heeft GS altijd volgehouden: we gaan het redden, nu klinkt er voor het eerst een ander geluid. Moeten we dan bv. subsidie (forse bedragen) terugbetalen?	verworven zullen worden en dus de middelen ook na 2027 in te zetten voor het verwerven van deze gronden.
2024-24	SGP	Bladzijde 39 Monitoring natuurgebieden	Monitoring natuurgebieden: is het terugkijken / evalueren van in het verleden ingezette / toegepaste maatregelen ook onderdeel van de monitoring? Zodat er ook zicht is / komt op de effectiviteit van maatregelen die in het verleden genomen zijn en wat die wel / niet als resultaat hebben.	Ja.
2024-25	D66	Bladzijde 39	'Wij zullen inzetten op een nog verdere vereenvoudiging van de tegemoetkomingsregeling en het melden van afschot." Op welke manier kan deze vereenvoudiging bereikt worden? Is er in de begroting rekening gehouden met een toename van het gebruik van de schadetetegemoetkomingsregeling?	In samenwerking met de Faunabeheereenheid Zeeland en BIJ12 gaan we bekijken waar er vereenvoudiging van de tegemoetkomingsregeling en het melden van afschot mogelijk is. Op de uitkomst hiervan kunnen we nu niet vooruitlopen. BIJ12 zit in een driejarig onderzoekstraject en kijkt daarbij naar een systeemwijziging in de tegemoetkomingsregeling. De uitkomsten van dit traject komen binnenkort beschikbaar. Het doel van dit traject is de tegemoetkomingsregeling transparanter, eerlijker, prikkelender en begrijpelijker te maken. In de begroting is geen rekening gehouden met een verdere toename van het gebruik van de regeling. De budgetverhoging is gebaseerd op een inschatting van de kosten bij huidig gebruik.
2024-26	SGP	Bladzijde 40 Bestrijding exotische soorten	Bestrijding exotische soorten: er staat 2x per jaar een actie. Dat lijkt niet echt in lijn met de hoge urgentie die nodig is voor het sterk toenemende aantal meldingen van de Aziatische hoornaar die een grote bedreiging gaat vormen voor de inheemse bijen.	Dat is een definitiekwestie. De actie Bestrijding Aziatische Hoornaar is 1 actie, maar wel een heel forse.
2024-27	D66	Bladzijde 40	Kunnen we een beschrijving ontvangen van 'agrarisch waterbeheer'?	Agarisch waterbeheer zijn maatregelen uit het pakket van ANLb-mogelijkheden (Agarisch Natuur- en Landschapsbeheer) die met name zijn gericht op het bijdragen aan het behalen van de KRW-doelen (Kaderrichtlijn Water).

Beantwoording vragen begroting 2024

2024-28	BBB	Bladzijde 42 Externe stakeholders	Wie zijn dat?	Bij de Agenda natuurinclusief zijn veel partijen betrokken. De externe stakeholders waar hier op bedoeld wordt zijn in Zeeland de andere overheden, bedrijven, instellingen en burgers die betrokken zijn bij de een of meerdere domeinen (bouw, energie, financiële sector, gezondheid, infrastructuur, landbouw, onderwijs, vrijetijdseconomie en water) van de Agenda natuurinclusief. Denk o.a. aan Bouwend Zeeland, Woningbouwcoöperaties, ZLTO, recreatieondernemers, ZMF, etc.
2024-29	ChristenUnie	Bladzijde 42 Volhoudbare landbouw	Hoe ziet het 'belonen naar prestatie' er in de praktijk uit? Wat wordt bedoeld met 'concreet perspectief bieden'?	Binnen het project "Biodiversiteitsmonitor Akkerbouw Zuidwestelijke Delta" wordt door Buro Boerenverstand in samenwerking met gebiedspartijen (ketenpartijen, kennisinstellingen, overheden, banken) gewerkt aan een gezamenlijk beloningssysteem op basis van een set aan indicatoren, zogeheten KPI's (Kritische prestatie indicatoren). Boeren kunnen op basis van data vanuit verschillende systemen deze KPI's voor het eigen bedrijf laten uitrekenen. Gebiedspartijen die op basis van de score op een bepaalde KPI belang hebben bij verbetering in deze score, kunnen op basis van een beloning (financieel of in regelgeving) de individuele agrariër een beloning geven. Het is dus een beloning voor de prestaties van de agrariër op het gebied van biodiversiteit (in de brede zin). Op deze manier krijgen agrariërs ook een concreet perspectief waar zij naartoe kunnen werken op basis van inzage in meetbare indicatoren waarop gestuurd kan worden en waar ze voor de inspanning daarop worden beloond. Zie ook: www.wur.nl/kpi
2024-30	BBB	Bladzijde 44 Programma 3 balans in landelijk gebied, bladzijde 44, eiwittransitie	Wordt er naast teelt ook ingezet op de afzet? Teelt zonder marktvraag is niet realistisch.	Ja. Via diverse provinciale initiatieven werken we aan de verbetering van de afzet van eiwitgewassen en eiwitproducten. We stimuleren de doorontwikkeling van ketens via openstellingen binnen Zeeland in Stroomversnelling en OP-Zuid (denk aan de quinoa-keten) en onderzoek naar verwerking van eiwitgewassen in eindproducten (Zeeland Bonenland). Tevens zijn we als Provincie Zeeland

Beantwoording vragen begroting 2024

				medeondertekenaar van de Green Deal Eiwitrijke Gewassen, waarbinnen <i>door de gehele keten</i> wordt gewerkt aan nieuwe verdienmodellen die bijdragen aan de eiwittransitie.
2024-31	BBB	Bladzijde 44 Programma 3 Balans in landelijke gebied, bladzijde 44, herstel en beter benutten agrobiodiversiteit	Wat wordt verstaan onder groenblauwe dooradering?	Bij groenblauwe dooradering moet vooral gedacht worden aan het uitbreiden van groene en blauwe landschapselementen. Zo kunnen hagen met de keuze van de juiste struiken ondersteunend werken bij natuurlijke plaagbestrijding.
2024-32	D66	Bladzijde 46 Tabel, regel Natuurbeheer	Hier is de streefwaarde in vergelijking met de begroting van 2023 met 100 hectare omlaag bijgesteld. Waarom?	Deze streefwaarde betreft de restopgave. Met een streefwaarde van 350ha eind 2024 is de inzet om volgend begrotingsjaar weer 100ha te realiseren.
2024-33	D66	Bladzijde 46	Voor natuurherstel wordt € 4 miljoen minder begroot dan er voor 2023 is gedaan. In de jaarrekening van 2022 bleek dat er in dat jaar € 2,2 miljoen voor natuurherstel niet was uitgegeven. Waarom is er voor 2024 veel minder begroot dan voor 2023 was begroot?	Voor Natuurherstel is structureel € 4 miljoen beschikbaar vanuit de provinciale middelen. Hierboven op komen de middelen uit het Programma Natuur, in totaal € 19 mln. Voor dat Programma is een SPUK overeen gekomen waarin is afgesproken dat deze middelen besteed worden tot en met 2025, en dat wordt waarschijnlijk nog verlengd tot 2026. De variatie in de begrotingsgetallen zit in de toedeling van die 19 miljoen over de jaren heen
2024-34	D66	Bladzijde 46	Er wordt gekozen voor bijna een verdubbeling van de uitgaven binnen de doelstelling 'een volhoudbare landbouw'. Is het niet mogelijk om een deel van deze uitgaven, of alle uitgaves via de SPUK in het kader van NPLG te financieren?	In het Zeeuwse gebiedsprogramma zijn inderdaad plannen opgenomen die hier bij passen. Alleen is nog niet duidelijk waarvoor we financiering krijgen in het kader van het NPLG. Tegelijkertijd willen we nu stappen zetten.
2024-35	D66	Bladzijde 46	Er wordt fors meer begroot voor de ambtelijke inzet, is dit vanwege de extra activiteiten in het kader vanwege NPLG?	Bij het inlezen van de capaciteit gegevens vanuit de salarisadministratie is een verkeerde koppeling gebruikt, waardoor de ambtelijke inzet wel volledig is opgenomen in de begroting, maar niet juist over de programma's is verdeeld. In de volgende begrotingswijziging zal deze verdeling van de capaciteit over de programma's worden hersteld. Door deze aanpassing wijzigen de ambtelijke lasten naar het juiste niveau per programma door deze juist over de programma's te

Beantwoording vragen begroting 2024

				verdelen, waarbij het totaal van de ambtelijke kosten dus gelijk blijft.
2024-36	ChristenUnie	Bladzijde 48 Transitie naar duurzame en klimaat-neutrale economie	Wat is het tijdspad voor de 'verandering naar een circulaire en biobased economie door het sluiten van kringlopen en het benutten van groene grondstoffen'?	We sluiten ons aan bij het tijdspad dat landelijk is gekozen; in 2030 halvering van gebruik van primaire abiotische grondstoffen (mineralen, metalen en fossiel) en in 2050 een circulaire economie.
2024-37	SGP	Bladzijde 51 Stimuleren nieuwe vormen van schelpdierkweek	Binnen de Taskforce Mosselkweek Voordelta onderzoeken we de mogelijkheden om mosselen op de Noordzee te kweken. In 2024 zullen we verder invulling geven aan het begin 2023 ondertekende Intentieovereenkomst Oesterkweek, Duurzaamheid en Natuur. Er lijkt wat 'lucht' te zijn doordat het verbod van 5 oktober is uitgesteld, maar het blijft onzeker. Wat is de huidige status?	Hier worden drie zaken genoemd die niet in direct verband tot elkaar staan. De mosselkweek in de Voordelta betreft een pilot van de PO Mossel om te bezien of mosselkweek in hangcultuur in de Voordelta economisch en technisch haalbaar is. Deze pilot is begin oktober daadwerkelijk gestart. In het kader van de Intentieovereenkomst Oesterkweek, Duurzaamheid en Natuur wordt een tiental concrete actiepunten uitgevoerd op genoemde drie beleidsterreinen. Dit speelt zich uitsluitend af in de Oosterschelde. Het verbod van 5 oktober betrof een voorgenomen besluit door minister Van der Wal om 25.000 hectare in de Voordelta af te sluiten voor alle vormen van bodemberoerende visserij. Dit besluit is mede op aandringen van ons College uitgesteld tot 31 december 2023. In hoeverre een eventueel alternatief ruimte biedt aan mosselkweek in de Voordelta valt op dit moment niet in te schatten.
2024-38	SGP	Bladzijde 51 Stimuleren initiatieven visserijsector	Daarnaast ondersteunen we in 2024 actief ten minste 4 initiatieven, gericht op kansrijke innovaties en nieuwe ontwikkelingen in de visserij- en aquacultuursector die kunnen leiden tot nieuwe bedrijvigheid of een hogere toegevoegde waarde in de keten. Welke initiatieven zijn in 2023 ondersteund, aangezien zelfde vermeld stond in najaarsbegroting 2023?	In 2023 is een onderzoeksproject gestart om een productievoorspellend model voor de mossel- en oestersector te ontwikkelen door de HZ Delta Academy (waar kunnen zich problemen voordoen m.b.t. ziekten en plagen ?) en is een bijdrage verleend aan de PO Mossel voor een breed onderzoeksprogramma. Meerdere subsidieverzoeken zijn op dit moment (bij verschillende subsidieprogramma's) in behandeling.

Beantwoording vragen begroting 2024

2024-39	BBB	Bladzijde 54 Programma 4 Ondernemend Zeeland, versterken onderwijs- en onderzoek kolom	Hoe wordt ingezet op opleidingen en het behoud van studenten voor beroepen waar een tekort aan arbeidskrachten voor is of dreigt?	In Zeeland werken we samen binnen het platform Campus Zeeland. Dit gebeurt door middel van samen projecten opzetten, of door het sluiten van pacten. Voorbeelden zijn de bouw van het Joint Research Center, het Hospitalitypact, het Techniekpact of het Deltaplan Zorg en Welzijn. Het komend jaar zullen we overigens werken aan een strategische onderwijsagenda.
2024-40	PvdA-GroenLinks	Bladzijde 55 Investeringsfonds Zeeland ten behoeve van onder andere innovatieve startups MKB	Aan de hand van welke criteria en hoe wordt bepaald wie in aanmerking komt voor zo'n voucher? Worden die dan altijd verstrekt of is er een wachtlijst? Zo ja, langdurig wachten of wordt dat snel ingelopen?	De groei- en innovatievouchers van Zeeland Financial Matching zijn bedoeld voor studenten, start-ups, scale-ups, en innovatief MKB t/m 15 fte, die externe kosten maken t.b.v. groei- en/of innovatieplannen. De investeringsmanagers van Impuls Zeeland beoordelen of een voucher een toegevoegde waarde biedt voor een ondernemer die tot deze doelgroep behoort en aan de doelstellingen van de voucher voldoet (nl. bijdragen aan het bevorderen van innovatie, ondernemerschap en de concurrentiekracht van bedrijven, wat de Zeeuwse economie moet versterken). Daarnaast worden vier toetscriteria gehanteerd bij een voucheraanvraag. Deze zijn (1) het bedrijf moet actief zijn in minimaal één van de Zeeuwse topsectoren, (2) de schaalbaarheid van de onderneming, (3) de economische impact van de plannen en (4) de mate van innovatie. De toetscriteria worden per voucheraanvraag door de projectmanager en een tweede beoordelaar besproken. De eigen bijdrage van een ondernemer is 50% van de kosten van het traject. De voucher wordt pas uitbetaald nadat de kosten zijn verantwoord. Er is geen wachtlijst. Jaarlijks ontvangen ongeveer 22 ondernemers een Zeeland FM voucher.
2024-41	D66	Bladzijde 59	Waar komen (ongeveer) de 6.000 extra mensen vandaan die in onze beroepsbevolking terecht komen?	Er wordt gerefereerd aan 6.000 extra mensen. We hebben de aannahme gedaan dat er gerefereerd wordt aan het verschil tussen beroepsbevolking 2022 en 2023 in de stukken, dit betreft een gesuggereerde groei van 8.000 extra mensen. De precieze herkomst van deze cijfers is niet helder, gezien het CBS pas na 2023 cijfers over 2023 publiceert. Huidige,

Beantwoording vragen begroting 2024

				<p>werkelijke, cijfers van het CBS (zoals nu via statline te herleiden: https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/dataset/85494NED/table spreken over een ontwikkeling van 2021 (207.000 beroepsbevolking) en 2022 (208.000 beroepsbevolking). Omdat de herkomst van de bevolkingsgroei niet op regionaal niveau wordt gemonitord is er onvoldoende grondslag om deze precieze cijfers op het gevraagde niveau te kunnen duiden</p>
2024-42	ChristenUnie	Bladzijde 61 Mobiele flitspalen	<p>De toepassing van verplaatsbare flitspalen is inmiddels zichtbaar in het wegbeeld in Zeeland. Wie draagt de kosten van deze palen? Komen de baten die deze flitspalen opleveren ten goede aan de provincie? Worden deze flitspalen weer verwijderd als blijkt dat het verkeersgedrag zodanig is dat ze niet nodig zijn voor gedragsbeïnvloeding?</p>	<p>De kosten voor de verplaatsbare flitspalen zijn voor het OM. Baten komen niet bij de provincie. De palen zijn onderdeel van een roulatiesysteem van het OM, en zover ons bekend niet direct gerelateerd aan gedragsverandering.</p>
2024-43	D66	Bladzijde 60	<p>Gezien de ambitie uit het milieuprogramma 2023-2027 over circulaire economie "De helft van de grondstoffen die in Zeeland worden gebruikt, is in 2030 hernieuwbaar of al eerder gebruikt." en de beperkte inzichten die we nu hebben over de stand van zaken omtrent de mate waarin de Zeeuwse economie circulair is, hadden we een ruimere budgettering verwacht op dit onderdeel. Waarom is er voor gekozen om hiervoor minder geld te begroten dan in 2023 is gedaan?</p>	<p>De variatie is te verklaren door het jaarlijks reserveren van middelen voor OP Zuid als gereserveerde cofinanciering middelen voor projecten die (nog) niet zijn uitgegeven.</p> <p>Deze post is opgebouwd uit drie onderdelen, namelijk.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een stabiele post circulaire economie. • De integrale kostensubsidie van de Zeeuwse Milieufederatie (eveneens stabiel). • De 'co -financiering OP-Zuid' (variabel).
2024-44	SGP	Bladzijde 67 Meerjarig programma Binnenvaart	<p>Goed om te zien dat de steigers in Hansweert zijn hersteld, mede met inzet van het college! De opvolging van overige actiepunten komt in een meerjarige programma. Dat suggereert dat er in 2024 op dit punt niet veel fysiek gebeurd c.q. gepland wordt. Wellicht zijn er relatief kleine</p>	<p>De onderstaande acties zijn in gang gezet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • In samenwerking met de partners van GVC Zuid is een actieplan voor 2024 opgesteld die op 9 november bij het BO MIRT GVC Zuid en ZuidOost wordt besproken. De provincie Zeeland is trekker van het binnenvaartprogramma bij de GVC Zuid.

Beantwoording vragen begroting 2024

			<p>investeringen die in de begroting 2024 meegenomen kunnen worden, vooruitlopend op een (uitgebreid) programma, naast de genoemde walstroom in de najaarsnota. Graag nadere duiding.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Onder leiding van Moveres wordt in samenwerking met RWS, North Sea Port, ASV en KBN/Schuttevaer Het meerjarenprogramma binnenvaart Zeeland 2024-2027 (werktitel) ingevuld. • Op 28 december wordt dit plan bij een grote groep schippers (circa 80) getoetst. • Het Meerjarenprogramma Binnenvaart wordt geagendeerd in bij de besprekingen van de voorjaarsnota. • Alle aspecten die spelen bij de binnenvaart onderhoud, digitalisering, energietransitie, tekort aan ligplaatsen effecten Seine Nord, ondersteuning Zeeuwse havens, enz worden behandeld en wordt een actieprogramma voorgesteld. • We zijn voornemens om nog dit jaar aan te sluiten bij het walstroom collectief.
2024-45	BBB	Bladzijde 70 Uitwerking fijnmazige mobiliteit	Wanneer kan PS tussentijdse evaluaties van de pilots verwachten?	<p>Vanaf 2024 starten Provincie en gemeenten met een startproject in heel Schouwen-Duiveland. Begin 2024 volgt Noord-Beveland. De startprojecten hebben als doel fijnmazige mobiliteit te organiseren, testen en waar nodig aanpassen. Zodat het Publiek Vervoer Zeeland gereed is bij de start in januari 2025 en volwaardig functioneert. Dit geldt ook voor het reserveren, boeken en betalen via MaaS. Via startprojecten laten we reizigers alvast kennismaken met het nieuwe publiek vervoersysteem. Gedurende de uitvoering van de startprojecten vinden evaluatie en monitoringsmomenten plaats.</p> <p>In Q2/Q3 verwachten we de eerste evaluatie van de startprojecten</p>
2024-46	BBB	Bladzijde 70 Ontwikkeling HUBS	Hoe ziet de samenwerking met de gemeenten er uit op het gebied van de ontwikkeling van deze hubs?	<p>Gemeenten nemen het initiatief tot hub ontwikkeling. De Provincie denkt mee met de invulling van de plannen en deelt kennis uit andere projecten. Provincie ondersteunt bij de aanvraag van subsidie, beoordeelt subsidieaanvragen en kent deze toe. Wanneer hubs op locaties komen waar meerdere</p>

Beantwoording vragen begroting 2024

				wegebeheerders actief zijn wordt er gewerkt met een samenwerkingsovereenkomst om via die weg afspraken vast te leggen over de voorbereidingskosten en beheerskosten.
2024-47	BBB	Bladzijde 70 Living Lab Smart Mobility	Welke ontwikkelprojecten zijn in voorbereiding? En wanneer zijn deze operationeel?	<p>Lopende projecten: dus operationeel of binnenkort operationeel (2023-2024)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uitrol MaaS-apps - Aansluiten WSF en andere aanbieders op MaaS-Router - Nabogo - Ontwikkeling Zeeland Model Autodelen - Positionpaper autonoom vervoer voor Zeeland - Togethr Ridesharing & Cycling <p>Projecten in voorbereiding: operationeel 2024-2025</p> <ul style="list-style-type: none"> - Realisatie superslimlaadplein Vlissingen - Autonoom vervoer personen Schouwen Duiveland - Field Lab Autonomous Sailing 2.0 - Samenwerking/koppleing All-Yours aan MaaS en Publiek Vervoersysteem <p>Mobiliteits/Charging hubs voor elektrische bedrijfswagens in kleine kernen.</p>
2024-48	BBB	Bladzijde 70 Communicatie Regionale Mobiliteit Strategie	Wordt bij deze communicatie alleen ingezet op de huidige ov reizigers? Op specifieke andere doelgroepen? Of op de totale Zeeuwse bevolking? En hoe worden de gemeenten meegenomen in dit proces?	<p>De communicatie richt zich op een brede doelgroep en niet alleen op huidige ov reizigers. De Zeeuwse bevolking is een doelgroep. Daarnaast zijn er specifieke doelgroepen benoemd zoals bijvoorbeeld jongeren, studenten, migranten en ouderen.</p> <p>Maandelijks is er afstemming met de communicatieadviseurs van de gemeente in de werkgroep communicatie en met de beleidsmedewerkers van gemeenten in het Ambtelijk RMS overleg.</p>
2024-49	ChristenUnie	Bladzijde 70 Busconcessie	Hoe ziet het vervolg van de aanbesteding er uit nu er geen inschrijvers zijn?	In de brief van 20 oktober 2023 zijn Provinciale Staten hierover geïnformeerd.
2024-50	PvdA-GroenLinks	Bladzijde 70	Los van de stijgende zorgen over de concessie en andere praktische problemen bij het Zeeuwse OV,	Vanaf 2025 is de basis voor ketenvervoer beschikbaar voor de reiziger in Zeeland. Hier geldt het OV-tarief met uitzondering

Beantwoording vragen begroting 2024

		Regionale Mobiliteits Strategie RMS, uitvoering	heeft de fractie van PvdA-GL de vraag wanneer duidelijk wordt of de fijnmazige OV-plannen - zoals vastgesteld in het RMS en waarvoor nu pilots lopen - überhaupt gelden als OV? Met OV-prijzen en betaalwijzen? Moet toch in 2023 bekend zijn?!	van deelmobiliteit en meerijden. Onderzoek loopt naar wat de prijsstelling kan zijn. Met de ministeries IenW en OCW zijn we in gesprek over hoe we een studentenreisproduct voor hele systeem kunnen inrichten. Als betaalwijze wordt OV-chip, OV-pay en MaaS-app voorgesteld
2024-51	BBB	Bladzijde 74 Programma 6 Iedereen telt! Begroting 2024 Zeeland (begrotingsapp.nl)	Welke gelden worden specifiek aangewend ter behoud van de Zeeuwse identiteit?	In de culturele uitingen wordt gebruik gemaakt van het decor van Zeeland, bijvoorbeeld voor theaterproducties, de erfgoedlijnen, cultuureducatie (waaronder 'Reizen in de Tijd') en themamusea. Daarnaast wordt via Erfgoed Zeeland ook (immaterieel) erfgoed actief gehouden door ondersteuning van vrijwilligersorganisaties.
2024-52	BBB	Bladzijde 74 Programma 6 Iedereen telt! Begroting 2024 Zeeland (begrotingsapp.nl)	Er worden sportevenementen ondersteund die horen bij het Zeeuwse DNA. Wie bepaalt wat het Zeeuwse DNA is? Wie en hoe wordt de afweging gemaakt om welke sport te ondersteunen?	In de huidige beleidsregel voor de ondersteuning van sportevenementen wordt uitgegaan van 3 'kernsporten' te weten: strand,- wiel- en watersport als passend bij het DNA van Zeeland met het landschap als decor.
2024-53	BBB	Bladzijde 75 Doelstelling Toekomstige Culturele Infrastructuur	"We stimuleren een stedelijk cultureel klimaat". Wordt het landelijk gebied en haar inwoners hier ook bij betrokken?	Ja, met stedelijk cultureel klimaat wordt het aanbod bedoeld wat met name ook voor jongeren attractief is en bezoekers trekt van buiten Zeeland, daarbij gaat het ook om meer landelijke locaties zoals bijv. Concert at Sea, maar ook het Watersnoodmuseum. Via Samen in Zee worden ook nieuwe initiatieven ondersteund die voor heel Zeeland aantrekkelijk zijn.
2024-54	PvdA-GroenLinks	Bladzijde 75 en verder Toekomstbestendige culturele infrastructuur	Aangezien het overal moeilijk is om aan vrijwilligers te komen, zo ook in de culturele sector, is een aantal jaren geleden een motie van de VVD aangenomen om allerlei administratieve lasten en verplichtingen voor (culturele) organisaties onder te brengen in een afdeling bij Erfgoed Zeeland. Kan GS aangeven hoe dit loopt? Hoeveel organisatie maken hier gebruik van? Hoeveel vrijwilligers hebben hier baat bij? Stijgt deelname of neemt die juist af? Hoeveel fte is hierbij betrokken? Met andere	Erfgoed Zeeland ondersteunt een aantal erfgoedorganisaties direct en indirect. Op dit moment biedt Erfgoed Zeeland ondersteuning aan 8 vrijwilligersorganisaties: Platform Maritiem Erfgoed Zeeland, Stichting Oude Zeeuwse Kerken Zeeland, Boerderijstichting Zeeland, Bond Heemschut Zeeland, Archeologische Werkgroep Nederland, afdeling Zeeland (AWN), Koninklijk Zeeuws Genootschap der Wetenschappen (KZGW), Werkgroep Industrieel Erfgoed Zeeland (WIEZ). Daarnaast biedt Erfgoed Zeeland secretariële ondersteuning aan de Zeeuwse Erfgoed Corporatie (ZEC), waar

Beantwoording vragen begroting 2024

			<p>woorden heeft GS het idee dat dit zo door kan of zijn de behoeften inmiddels anders?</p>	<p>in totaal 12 erfgoedorganisaties vertegenwoordigd zijn (deels overlap met de reeds genoemde organisaties). Het is niet bekend hoeveel vrijwilligers hier in totaal baat bij hebben, aangezien de ledenadministratie bij de individuele organisaties ligt. De deelname is sinds 2021 stabiel. Daarnaast organiseert Erfgoed Zeeland spreekuren (4x per jaar) en een erfgoedbijeenkomst (1x per jaar) in het kader van erfgoedvrijwilliger.nl Het aantal betrokken Fte is niet separaat uitgesplitst maar onderdeel van de werkzaamheden van de medewerkers Educatie, faciliteren en versterken erfgoedliefhebbers en het immaterieel erfgoedcentrum bij Erfgoed Zeeland. Dit komt neer op 2,59 Fte.</p>
2024-55	ChristenUnie	<p>Bladzijde 75 Cultuur educatie en musea</p> <p>Bladzijde 78</p>	<p>Is er aan gedacht om aandacht voor het slavernijverleden en de invloed daarvan op de huidige maatschappij te verbinden aan onderwijs en museumbezoek? Zo nee, waarom niet? Zo ja, graag een toelichting.</p>	<p>Ja. Vanuit het Museumbeleid ondersteunt de provincie vijf Zeeuwse Themamusea, waaronder het Zeeuws Maritiem MuZEEum in Vlissingen. Het Zeeuws Maritiem MuZEEum heeft sinds juli de nieuwe tentoonstelling 'Ga mee naar Zee!' gerealiseerd. Hierin staat de maritieme geschiedenis van Zeeland centraal, waarbij er actief aandacht is voor het slavernijverleden en tot slaaf gemaakten. Daarnaast worden historische figuren zoals de koopman Cornelis Lampsins (in wiens voormalig woonhuis het museum is gevestigd) vanuit verschillende invalshoeken bekeken. Voor de realisatie van deze tentoonstelling is het MuZEEum een inhoudelijke samenwerking met het Zeeuws Archief aangegaan en is met diverse betrokken organisaties gesproken. De vernieuwing van het museum is mede gesubsidieerd door de provincie. Tevens ontwikkelt het MuZEEum educatieve programma's rondom het thema Slavernijverleden die zowel digitaal als op locatie aangeboden worden en voor verschillende niveaus toegankelijk zijn.</p>

Beantwoording vragen begroting 2024

		Cultuurbus	<p>De cultuurbus heeft in de afgelopen jaren een belangrijke stimulans gegeven voor het (basis)onderwijs.</p> <p>Klopt het dat hier veel gebruik van is gemaakt en was het budget voldoende?</p> <p>In welke mate is er voor dit belangrijke middel een budgettaire noodvoorziening bij enthousiast gebruik?</p>	<p>De cultuurbus is de afgelopen jaren uitgegroeid tot een effectief middel om kinderen in het PO, de onderbouw van het VO en het VMBO in aanraking te laten komen met kunst en cultuur. Terugkijkend op de voorgaande periode is het gebruik van de cultuurbus toegenomen en is de vraag alleen maar toegenomen. In 2022 is het aantal leerlingen dat is vervoerd met de cultuurbus bijna verdubbeld ten opzichte van 2021 en de vraag is verder toegenomen. In de najaarsnota is voorgesteld om door aanvullend budget vrij te maken meer ritten met de cultuurbus te realiseren.</p>
2024-56	ChristenUnie	Bladzijde 79 Sport	<p>Plan van aanpak vakspecialisten: Wat wordt er gedaan om meer vakspecialisten in Zeeland te krijgen? Is het een realistische verwachting dat de nieuwe sportwet door het Zeeuwse onderwijs adequaat kan worden uitgevoerd?</p>	<p>Vooropgesteld dit is geen provinciale verantwoordelijkheid, maar we zien de noodzaak daartoe en proberen met voorlichting en data ervoor te zorgen dat de urgentie van meer bewegen in het onderwijs wordt gezien en gevoeld. Onder andere met de Zeelandbreed uitgevoerde MQ-scan waarin de motorische ontwikkeling is gemeten. Daaruit blijkt dat een groot deel (1/3 van de Zeeuwse kinderen in het PO. = 10.000 kinderen) een slechte tot zeer slechte motoriek heeft. Verder hebben we met een aantal partijen de handschoen opgepakt om te komen tot een Aanvalsplan. Tot nu toe is er echter onvoldoende collectieve behoefte aangegeven door de besturen/directies van het Zeeuwse PO. Zolang zij die collectieve zorg/behoefte niet zien / onderschrijven zal het lastig worden het Zeeuwse Aanvalsplan van de grond te krijgen. Wel lijkt het te lukken om het potentieel aan MBO's Beweegspecialisten een Duale vervolgopleiding via Fontys in Zeeland aan te bieden. Naar het zich laat aanzien gaat deze opleiding op 1-2-2024 van start. Partners van Fontys als het CIOS, de HZ en</p> <p>Is het een realistische verwachting dat de nieuwe sportwet door het Zeeuwse onderwijs adequaat kan worden uitgevoerd?</p>

		<p>Sportevenementen</p>	<p>Welke sportevenementen horen bij het DNA van Zeeland?</p> <p>Welke acties zijn er ondernomen om de generatie van 11-26 jaar specifiek voor deze evenementen te interesseren?</p>	<p>De nieuwe sportwet voorziet in meer beweegprofessionals, dus ja. Echter er is in de huidige Buursportcoachregeling ook een afbouw aangekondigd van het mede mogen financieren van ALO vakspecialisten in het onderwijs. Dit zou weer een verschraling als gevolg kunnen hebben.</p> <p>In de huidige beleidsregel voor de ondersteuning van sportevenementen wordt uitgegaan van 3 'kernsporten' te weten: strand,- wielersport en watersport als passend bij het DNA van Zeeland met het landschap als decor.</p> <p>Welke acties zijn er ondernomen om de generatie van 11-26 jaar specifiek voor deze evenementen te interesseren? Onderdeel van de afwegingscriteria is de bredere impact die evenementen weten te realiseren naast hun eigen doel o.a. voor talent, of het in beweging krijgen van specifieke doelgroepen zoals deze leeftijdsgroep. Daarnaast wordt SportZeeland ingezet voor het verbreden en verbinden van evenementen om de impact te vergroten door bijvoorbeeld lokale jeugd te betrekken in side-events gekoppeld aan lokale verenigingen / onderwijs.</p>
		<p>Sportakkoord</p>	<p>Hoe kan het huidige sportakkoord Zeeuwsbreed nog meer aandacht krijgen. 'Sport brengt mensen samen en verbindt', hoe is er een win-win te realiseren?</p>	<p>We zijn heel tevreden met het effect wat het Zeeuws Sportakkoord tot nu toe teweeg heeft gebracht en de verbeterde en nieuwe samenwerkingen die daardoor zijn ontstaan. SportZeeland heeft vanaf de start van het Zeeuws Sportakkoord een aanjagende, verbindende en coördinerende rol. Meer impact kan volgens ons worden gegenereerd door; 1. Inzicht in waar Zeeland naar toe wil? Hoe ziet de toekomstige sport- en beweeginfrastructuur er uit? 2. Meer collectiviteit in aanpak in het onderwijs/gemeenten/uitvoeringsorganisaties/sportsector (meer bestuurlijke daad-/slagkracht) 3. Verder versterken relatie met de zorg, bewegen als preventiemiddel Met de</p>

Beantwoording vragen begroting 2024

				verlenging van het Sportakkoord wordt daar op ingezet binnen de mogelijkheden die de beschikbare capaciteit daartoe biedt.
2024-57	D66	Bladzijde 79	Welke 25 sportevenementen zijn in 2023 ondersteund vanuit de provincie? Hoe zag die ondersteuning eruit?	Ondersteuning vindt plaats via subsidie of sponsoring van de evenementen. Daarnaast wordt SportZeeland ingezet voor het verbreden en verbinden van evenementen om de impact te vergroten door bijvoorbeeld lokale jeugd te betrekken. Overzicht evenementen zie bijlage
2024-58	ChristenUnie	Bladzijde 87 Signalerend bestuur	De visserij is een sector die in Zeeland onder druk staat door diverse Europese ontwikkelingen. In hoeverre is er een waakhond voor nog meer gevolgen voor deze sector?	Een 'waakhond' als zodanig is er niet. Op stapel staande besluitvorming door zowel de Europese instanties als de nationale overheid die gevolgen kan hebben voor de visserijsector wordt in eerste instantie gevolgd door belangenorganisaties van de sector zelf. Daarnaast hebben we als provincie lobbyisten in Brussel en den Haag die dit vroegtijdig signaleren. Tenslotte draagt het voorzitterschap van het Bestuurlijk platform Visserij ertoe bij dat we vroegtijdig geïnformeerd worden over actuele ontwikkelingen.
2024-59	D66	Bladzijde 91	Er is een stuk meer begroot voor ambtelijke inzet in 2024 dan begroot was in 2023, vanwaar deze toename in budget?	Bij het inlezen van de capaciteit gegevens vanuit de salarisadministratie is een verkeerde koppeling gebruikt, waardoor de ambtelijke inzet wel volledig is opgenomen in de begroting, maar niet juist over de programma's is verdeeld. In de volgende begrotingswijziging zal deze verdeling van de capaciteit over de programma's worden hersteld. Door deze aanpassing wijzigen de ambtelijke lasten naar het juiste niveau per programma door deze juist over de programma's te verdelen, waarbij het totaal van de ambtelijke kosten dus gelijk blijft.
2024-60	SGP	Bladzijde 94 Deltaplan Zoetwater	Het coalitieakkoord gaat uit van een VERSNELDE uitvoering van het Deltaplan Zoetwater. Waar komen we die versnelde uitvoering tegen, en waar bestaat die dan uit in 2024 en 2025?	In de zomer 2023 is als eerste stap, extra capaciteit (1 fte) vrijgemaakt voor zoetwaterprojecten. Via het gebiedsprogramma Zeeland is hiernaast een aantal zoetwatermaatregelen opgevoerd die (bij honorering) voor een versnelde uitvoering kan zorgen. De komende periode verkennen wij de mogelijkheden voor andere versnellingsopties.

Beantwoording vragen begroting 2024

2024-61	ChristenUnie	Bladzijde 97 Kernenergie	<p>Er wordt steeds gesproken over twee nieuwe kerncentrales. Hoe realistisch is dat scenario? Wat wordt de impact op het Zeeuwse landschap van twee kerncentrales?</p> <p>Worden er acties ondernomen om één van deze centrales niet in Zeeland te laten komen? Zo nee, waarom niet?</p>	<p>Tot nu toe gaat het Rijk uit van de bouw van twee nieuwe kerncentrales/reactoren in Nederland. Het Rijk heeft Borssele aangewezen als voorkeurslocatie voor de nieuwe kerncentrales/reactoren.</p> <p>De impact op het Zeeuwse landschap is nog niet exact te bepalen, omdat de definitieve plannen voor de nieuwe kerncentrales nog niet bekend zijn. Hiervoor worden nog studies en onderzoeken uitgevoerd door kandidaat bouwers. Er worden door het provinciaal bestuur geen acties ondernomen om één van de centrales/reactoren niet in Zeeland te laten komen. De locatiekeuze van nieuw te bouwen kerncentrales ligt bij het Rijk en vooralsnog gaan haar plannen ervan uit dat de twee centrales / reactoren in Borssele worden gerealiseerd. Hierbij is sprake van efficiencyvoordeel tijdens de bouw en exploitatie.</p>
2024-62	D66	Bladzijde 98	<p>Waarom is er € 0 begroot voor ambtelijke inzet?</p>	<p>Bij het inlezen van de capaciteit gegevens vanuit de salarisadministratie is een verkeerde koppeling gebruikt, waardoor de ambtelijke inzet wel volledig is opgenomen in de begroting, maar niet juist over de programma's is verdeeld. In de volgende begrotingswijziging zal deze verdeling van de capaciteit over de programma's worden hersteld. Door deze aanpassing wijzigen de ambtelijke lasten naar het juiste niveau per programma door deze juist over de programma's te verdelen, waarbij het totaal van de ambtelijke kosten dus gelijk blijft.</p>
2024-63	BBB	Bladzijde 105 Legesverordening voor 2024	<p>de verwachte extra opbrengst is een € 0,5 miljoen, zijn de leges dan geheel kostendekkend?</p>	<p>Dit is een ruwe en voorzichtige inschatting. De milieuleges zijn nieuw, de uitvoering van deze werkzaamheden worden gedaan door onze omgevingsdiensten. We hebben geen ervaringscijfers dus het maken van een schatting gaat gepaard met onzekerheden. De aanvragen zijn vraag gestuurd wat de inschatting van zowel de baten als lasten moeilijk maakt. Wel zullen we de doorbelaste kosten van de omgevingsdiensten monitoren ten opzichte van de opbrengsten. Als hieruit blijkt</p>

Beantwoording vragen begroting 2024

				dat een aanpassing van de tarieven nodig is, zullen we hiervoor een voorstel doen richting Provinciale Staten.
2024-64	PvdA-GroenLinks	Bladzijde 109 Risicobeheersing	In de tabel met het overzicht van de risico's voor de begroting van 2024 staat het OV op vier. Verwacht GS dat het risico voor OV groter gaat worden gezien de ontwikkelingen van de laatste tijd (minder lijnen, toenemend ziekteverzuim, nog geen inschrijving concessie). Graag toelichting.	Nee, de genoemde ontwikkelingen hebben geen invloed op de begroting voor 2024
2024-65	PvdA-GroenLinks	Bladzijde 110 Wettelijke milieutaken, kosten m.e.r.	GS geeft aan dat (eventueel) meerkosten voor m.e.r.'s, uit te voeren via DCMR en/of RUD, niet in de begroting zijn opgenomen. Doorgaans zijn deze kosten toch voor desbetreffende bedrijven/organisaties? En als de overheid iets beoogd – zoals bv. het Rijk met een evt. verlengen van de kerncentrale in Borssele en/of evt. 2 nieuwe centrales erbij waarvoor in beide gevallen een m.e.r. verplicht is – dan zijn die kosten toch voor rekening van in dit geval het Rijk? Waaruit bestaan dan de kosten voor de provincie? Hebben wij evt. zelf m.e.r.-plichtige plannen? Of zijn dit “enkel” kosten voor de DCMR, cq. RUD? Is het niet logisch in het geval van Rijksplannen dat zij die dan voor hun rekening nemen? Kan GS een indicatie geven van de orde van grootte? Gaat het om 10.000-den euro's, 100.000-den of gaat dit richting miljoenen?	Het gaat om initiatieven die door bedrijven worden geïnitieerd en waar een project MER (beoordeling) voor moet worden opgesteld, waar GS bevoegd gezag voor is. Het gaat hierbij niet om Rijksplannen. Een advies van de commissie m.e.r. kan gewenst zijn wanneer er sprake is van een nieuw initiatief met grote uitdagingen. Denk aan de projecten die samenhangen met de energietransitie zoals de op- en overslag en het kraken van ammoniak. De expertise van de commissie m.e.r. kan dan noodzakelijk zijn om een goed besluit te kunnen nemen. De kosten van het advies van de commissie m.e.r. zijn voor het bevoegd gezag en niet voor de initiatiefnemer. Er is rekening gehouden met een budget van € 125.000. op jaarbasis. De tarieven van de commissie m.e.r. worden door de minister van Infrastructuur en Waterstaat jaarlijks vastgesteld. Dit budget geeft ruimte voor 5 adviezen.
2024-66	BBB	Bladzijde 111 Risicobuffer	Alle risico's kunnen afgedekt worden met een risicobuffer van € 13,6 miljoen, betekent dit dat per project € 13,6 miljoen genoeg is om de risico's binnen het project af te dekken of zijn het alle projecten samen?	Dit berekende bedrag geldt voor alle genoemde risico's. Om de financiële gevolgen van risico's af te dekken is het nodig om een risicobuffer aan te houden. Het simpelweg optellen van de maximale gevolgen van de individuele risico's zou een te negatief beeld geven van de aan te houden risicobuffer. Het is immers vrijwel zeker dat niet alle risico's zich tegelijkertijd voor zullen doen. Daarnaast zal niet ieder risico zich daadwerkelijk in de maximale omvang voordoen. Om deze

Beantwoording vragen begroting 2024

				overschatting van de risico's te voorkomen wordt gebruik gemaakt van risicosimulatie. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de kans op optreden en de gevolgen zoals die per risico zijn aangegeven. Op basis van de risicosimulatie kan worden berekend welk bedrag, uitgaande van een zekerheidspercentage van 90%, nodig is om de geïdentificeerde risico's in financiële zin af te dekken.
2024-67	BBB	Bladzijde 112 Bestemmingsreserve	Bestemmingsreserve is € 0, hoe komt er geld in de bestemmingsreserve? Of blijft dit voorlopig € 0?	Het meegenomen bedrag aan bestemmingsreserves is voor de berekening van de benodigde risicobuffer op € 0 gesteld. Dit wil niet zeggen dat de omvang aan bestemmingsreserves per saldo € 0 is maar dat we deze niet meenemen omdat deze reserves een bestemming hebben en in principe niet in te zetten zijn tenzij Provinciale Staten de bestemming wijzigt.
2024-68	BBB	Bladzijde 113 Het risicoprofiel	Het risicoprofiel is flink gestegen vanaf Q2/2022 tot Q2/2023, welke projecten hebben de grootste bijdrage in deze risico stijging? En met welke bedragen?	Met name het risico project Zanddijk zorgt voor een toename van het risicoprofiel. Ook het risico met betrekking tot wettelijke milieutaken is per saldo gestegen. In principe noemen wij geen bedragen in onze rapportage voor wat betreft individuele risico's. Met het noemen van bedragen geef je aan waar wij mogelijk rekening mee houden in financiële zin. De "tegenpartij" genoemd in de risicokaart zal deze informatie gebruiken in onderhandelingen als bedragen benoemd gaan worden. Bij een risico van bijvoorbeeld een schadeclaim is het raadzaam bedragen ook niet noemen, dan is de onderhandelingspositie weg. Het noemen van bedragen kan ook leiden tot verkeerde conclusies over de benodigde risicobuffer. Deze wordt namelijk niet bepaald door het eenvoudigweg bedragen bij elkaar op te tellen, maar door een monte-carlo simulatie waarbij het voornamelijk draait om kansberekening.
2024-69	BBB	Bladzijde 115 Grondexploitatie	Kengetal grondexploitatie is 0%, waarom is dit 0%, er zijn toch immers gronden in bezit van de provincie?	De Provincie Zeeland is in bezit van gronden, maar er zijn op dit moment geen gronden waarop grondexploitatie plaatsvindt. Van grondexploitatie is sprake als de provincie (bouw)grond tot ontwikkeling wil brengen.

Beantwoording vragen begroting 2024

2024-70	D66	Bladzijde 122	Kunnen we wat meer inzicht krijgen in de kosten die begroot zijn voor het verduurzamen van ons eigen vastgoed?	<p>De maatregelen die dit jaar genomen worden zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Isoleren van de zolders van gebouw N • Het vervangen van de cv ketel door een warmtepomp in gebouw K • Het vervangen van de verlichting door LED verlichting in de gebouwen A; B; C; K en N • Het plaatsen van een hybride warmtepomp voor de gebouwen A; B en C. <p>Tevens onderzoeken we wat de mogelijkheden zijn om zonnepanelen op de wegensteunpunten te plaatsen. Van invloed zijn hierbij de draagkracht van de daken en de netcongestie.</p> <p>Na afronding van de bovengenoemde werkzaamheden zullen ook de andere gebouwen verduurzaamt worden. Een eerste stap is het vervangen van de verlichting door LED verlichting.</p>
2024-71	D66	Bladzijde 135	Hoe staat het met de uitvoering van de mantelzorgvriendelijke organisatie motie die voor de zomer is aangenomen?	Op 9 november 2023 ontvangen we de erkenning 'mantelzorg vriendelijke organisatie'
2024-72	D66	Bladzijde 136	Met welk doel wordt onderzocht of we aandeelhouder bij Stedin kunnen worden?	In onze brief ""mogelijk aandeelhouderschap Stedin" aan uw Staten dd 29 november 2022 (zaak 66929) hebben wij u geïnformeerd over de wens van Stedin, de netbeheerder van de energienetwerken in onder meer Zeeland, om de aandeelhoudersbasis meer in overeenstemming te brengen met het verzorgingsgebied. Dat heeft zowel een (geografische) afspiegelingscomponent als een financiële component. Gezien de grote investeringen die Stedin zal moeten doen in de komende jaren, is ook een versterking van het eigen vermogen nodig. Stedin heeft de provincies Utrecht, Zuid-Holland en Zeeland, en de inliggende gemeenten (die nog geen aandeelhouder zijn), uitgenodigd aandeelhouder van de Stedin Groep te worden.

Beantwoording vragen begroting 2024

				<p>Wij trekken in dit dossier samen op met de beide andere provincies en de Zeeuwse gemeenten. Bij besluitvorming over deelname in Stedin gelden de kaders, die door uw Staten zijn vastgelegd in de Beleidsnota Verbonden Partijen 2021. Dit betekent onder andere dat u geconsulteerd wordt (via een procedure van 'wensen-en-bedenkingen') over de vraag of deelname in Stedin naar uw oordeel een 'publiek belang' dient. Aan de hand van uw oordeel nemen we dan een besluit.</p>
2024-73	D66	Bladzijde 154	<p>Waarom wordt verwacht dat het eigen vermogen bij het provinciale fonds nazorg stortplaatsen met ruim een miljoen euro zal afnemen in 2024?</p>	<p>Dit komt door het negatieve resultaat over 2022, zoals blijkt uit de jaarstukken 2022 van het Nazorgfonds. Het eigen vermogen is na verwerking van het negatieve resultaat op beleggingen in 2022 afgenomen van € 1,5 miljoen naar € 0,4 miljoen. Bij nader inzien had dit ook verwerkt moeten worden in het verwachte eigen vermogen per 1 januari 2024.</p>
2024-74	D66	Bladzijde 162	<p>In hoeverre is er bestuurlijk/ambtelijk contact met de gemeente Vlissingen over de vestiging van geiten in Ritthem?</p>	<p>Er is op 11 september bestuurlijk overleg geweest. Ambtelijk worden we maandelijks via de projectgroep JCV geïnformeerd. De vestiging van een geitenhouderij nabij Ritthem is een zaak van de Gemeente.</p>
2024-75	D66	Bladzijde 196	<p>Over de SPUK capaciteit NPLG: kunnen we iets van een toelichting krijgen op de cijfers?</p> <p>Hoe staat het met de terugvordering van de fout betaalde belasting aan België in verband met het Zwin?</p>	<p>Zowel voor het jaar 2022 als voor het jaar 2023 is door het Rijk, in het kader van de 'regeling specifieke uitkering voorbereidingskosten landelijk gebied, versnellingsvoorstellen en PAS-melders', € 1,2 miljoen beschikbaar gesteld om tot voorbereiding van de uitvoering van het NPLG te komen. Deze middelen worden ingezet om de kosten van de ambtelijke inzet te bekostigen. Over 2022 is niet het gehele bedrag besteed (er resteerde € 104.000), deze wordt betrokken in de inzet voor 2023.</p> <p>Als gevolg van de afwijkende verjaringstermijnen tussen België en Nederland – die geleid hebben tot een situatie van dubbele btw-heffing bij de provincie Zeeland – zijn wij deze</p>

Beantwoording vragen begroting 2024

				<p>zomer gestart met een SOLVIT procedure (Europese Commissie) om hierin tot een oplossing te komen. Deze procedure loopt nog. In afwachting van de uitkomsten daarop zullen we ons beraden op de te nemen vervolgstappen.</p>
--	--	--	--	--